

alleen het gesproken woord geldt

Dames en heren,

Nog vaak worden er flauwe grappen gemaakt als het over dementie gaat. Vast niet in uw omgeving, omdat men weet hoe serieus u met dit onderwerp bezig bent. En het is ook een serieus onderwerp. Machteloosheid, schaamte en verlies zijn woorden die in bijna elk verhaal over dementie terugkomen.

Volgens het World Alzheimer Report van 2015 krijgt er wereldwijd, elke 3 seconde iemand te maken met dementie. Het is al de epidemie van de 21^e genoemd. Of zelfs een tsunami. Het gebruik van dat woord verklaart dat Nederland inmiddels een Deltaplan dementie heeft. Voor Nederland wordt voorspeld dat er in 2040 er een half miljoen mensen met dementie zijn. Als dementie een stad zou zijn, zou zij dus behoren tot de grootste steden van Nederland.

De twintigste eeuw was dé eeuw van de medische wetenschap. De penicilline en antibiotica werden uitgevonden. Dankzij getherapie kunnen erfelijke aandoeningen worden genezen. Veel ziekten die de mens eeuwenlang hebben geteisterd komen hier nu niet eens meer voor.

Mogelijk dat een van de sprekers tijdens dit congres met opzienbarend nieuws komt, maar het lijkt erop dat er voorlopig nog geen medicijn tegen dementie zal worden gevonden. Daarom wordt de roep om een dementievriendelijke samenleving steeds luider.

Die samenleving begint bij meer kennis, begrip en aandacht voor het onderwerp en vooral aandacht voor de mensen over wie het gaat. Daarom is niet alleen dit congres meer dan welkom, maar ook de films die Pim Giel heeft gemaakt.

Hoofdrolspelers Ger en zijn dochter Meike vertelden afgelopen maandag bij Humberto Tan hun verhaal. Dat optreden maakt twee dingen heel duidelijk.

Ten eerste de nog vaak onderschatte impact van dementie. Dat mensen dingen vergeten, dat was bekend, maar Ger die zijn jas zoekt terwijl die voor zijn neus hangt, zegt veel over hoe ingrijpend dementie kan zijn. Ten tweede en nog belangrijker is dat duidelijk wordt wat Ger nog allemaal wél kan. Lesgeven bijvoorbeeld aan zorgverleners. Zag u de trots waarmee Ger vertelde dat hij vaak te horen krijgt dat hij eigenlijk teveel doet?

Amsterdam heeft twee eigenschappen die helpen om die dementievriendelijke samenleving te realiseren. In de eerste plaats zijn we een zorgzame stad. Of het nu gaat om daklozen, vluchtelingen of eenzame ouderen, steeds meer burgerinitiatieven, vaak gesteund door bedrijven zijn er voor Amsterdammers die extra aandacht kunnen gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan het Odensehuis, waar dementerenden en hun familie en vrienden binnen kunnen lopen voor een gesprek of om gewoon even op adem te komen bij mensen die hun situatie begrijpen.

Amsterdam is ook een slimme stad, aantrekkelijk voor creatieve ondernemers en techneuten die bijvoorbeeld bij het VUMC of en het AMC werken aan domotica en apps die dementerenden helpen om thuis te kunnen blijven wonen en mantelzorgers ontlasten. Daar kan nog veel meer mee. Als internationaal verantwoordelijke hoofdstad kunnen we ook van andere steden leren. In Japan worden bijvoorbeeld de postbezorgers al getraind om extra op demente wijkbewoners te letten.

Het internationale netwerk Age Friendly Cities van de Wereld Gezondheid Organisatie, waartoe Amsterdam vorig jaar is toegetreden gaat ook helpen om van anderen te leren. Dementie hebben we opgenomen als één van de actielijnen voor de age friendly-aanpak. Het zoveel mogelijk laten meedoen van dementerenden in de samenleving is daarbij het belangrijkste doel.

Zoals gezegd machteloosheid, schaamte en verlies woorden zijn die dementieverhalen domineren. Maar als dementerenden echt mee kunnen doen,

zullen we in die verhalen steeds vaker de woorden waardigheid, talent en trots teruglezen. Ger heeft ons al laten zien dat dit kan.

U gaat daar vandaag aan werken en namens alle dementerenden en hun familie en mantelzorgers dank ik daarvoor de organisatoren en sponsoren en wens ik u heel veel succes.